

Рекомендації щодо проведення занять з малювання з дітьми 5–6 років

(Безкоштовний додаток)

Пропонований комплект для художньо-продуктивної діяльності складається з альбому з малювання для дітей 6-го року життя, набору демонстраційного матеріалу відповідно до тем, визначених в альбомі, та рекомендацій для педагогів. Рекомендації містять теми для малювання на весь навчальний рік у кількості 36 занять, мету занять, необхідний матеріал і порядок виконання роботи. Відповідно до програми розвитку дітей 6-го року життя дібрані теми для малювання гуашевими та акварельними фарбами, простим і восковими олівцями. Передбачене малювання у традиційних та нетрадиційних техніках (плямографія, монотипія, штампування тощо). На кожному аркуші альбому є відповідний фон (основа) і певні елементи для домальовування або оздоблення. Завдання з художньо-продуктивної діяльності, запропоновані в альбомі, сприятимуть розвитку дрібної моторики кистей рук дітей, формуванню та закріпленню зображувальних навичок, розширенню їх уявлень про колір та форму, можливості отримання нових кольорів способом змішування фарб різного кольору, формуванню інтересу до художньо-продуктивної діяльності, вихованню естетичного смаку.

Заняття 1

Тема. Спогади про літо

Мета: активізувати знання дітей про способи малювання (олівцями, фарбами, фломастерами), про різні техніки образотворчої діяльності; закріплювати навички зображення гуашевими фарбами прямих, дугоподібних та хвилястих ліній, кола; закріплювати знання кольорів, форми, просторових відношень; розвивати дрібну моторику, творчу ініціативу, пам'ять, мислення; формувати естетичний смак; викликати зацікавленість творами образотворчого мистецтва.

Матеріал: пензлики; підставка для пензликів; гуашеві фарби; серветки; склянки з водою.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям пригадати, як вони відпочивали влітку, що їм найбільше сподобалось. Розглядають ілюстрації із зображенням моря, річки, літнього відпочинку дітей, зображення катера, яхти, човна.

За допомогою пензлика та коричневої фарби в нижній частині аркуша діти зображують яхту та мачту. Білим кольором зображують парус. Пальчиком зображують ілюмінатори. На небі діти зображують сонце, а на морі — хвилі.

Заняття 2

Тема. Дитячий садочок

Мета: формувати в дітей здібності зорового оцінювання зовнішніх ознак об'єктів, особливостей їх просторового розташування один відносно одного; сприяти формуванню пам'яті; закріплювати знання правил та прийомів виконання композиції: обрання положення формату аркуша, виділення головного об'єкта засобом контрастної величини відносно другорядних об'єктів; учти малювати великий будинок, передаючи прямокутну форму стін, ряди вікон; розвивати вміння доповнювати зображення на основі уявлень від навколишнього світу.

Матеріал: простий олівець; гуашеві фарби; серветки; пензлики; склянки з водою; підставки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям пригадати, як виглядає їхній дитячий садок, і намалювати його. Вихователь пояснює послідовність зображення об'єктів: на незначній відстані від бічних сторін аркуша олівцем наносять ліву і праву сторони будинку, потім розміщують деталі будівлі: двері, вікна. Дерева слід малювати після того, як буде зображено корпус будівлі та деталі.

Заняття 3**Тема. Айстри**

Мета: продовжувати формувати уявлення дітей про красу рослинного світу природи; збагачувати враження від образотворчої діяльності шляхом використання різноманітних матеріалів та прийомів зображення об'єктів навколишнього світу; розвивати інтерес до матеріалів і їх властивостей; навчати малювати з натури, передаючи форму та колір осінніх квітів (айстри, жоржини), продовжувати ознайомлювати з технікою малювання гуашевими фарбами — додавати білу фарбу або змішувати фарби для отримання складних відтінків — і передавання колориту пелюсток квітки; закріплювати знання кольорів, навички користування обладнанням для малювання фарбами; розвивати дрібну моторику рук, творчу уяву, мислення; виховувати любов до краси рідної природи, задоволення від власної творчості.

Матеріал: букет з осінніх квітів (або картки з їх зображенням); гуашеві фарби; палітри; пензлики; склянки для води; прості олівці; гумки; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути квіти у вазі і намалювати їх як справжні художники. Для цього потрібно уважно розглянути квіти, запам'ятати їхню форму, колір, положення у вазі. Спочатку намалювати кола простим олівцем, а потім по колу, починаючи із зовнішнього, залишати відбитки ворсу пензлика. Наступне зображувати іншим відтінком фарби, накладаючи відбитки пензлика на попередні. Посередині зображують жовту крапочку пензликом або гігієнічною паличкою. Зобразивши квіти, діти домальовують стебло, листя. Вихователь допомагає обрати правильне сполучення кольорів, радить змішувати фарби на палітрі, додаючи до світлої більш темну по кілька крапель.

Заняття 4**Тема. Чарівні долоньки**

Мета: розширювати знання дітей про руки як найцінніший скарб людини будь-якої професії; формувати бажання створювати художні образи, зважаючи на власний досвід та знання техніки і способу зображення (долонькою); ознайомити з можливістю створення образів, символів предметів на основі однакових елементів; закріплювати знання про кольори, симетрію; розвивати пізнавальні та творчі здібності, дрібну моторику, мислення, мовлення, творчу уяву, окомір, орієнтування на площині; спонукати до об'єктивного оцінювання роботи (як власної, так і робіт інших дітей); виховувати повагу до людської праці.

Матеріал: осінні квіти або їх зображення, палітри, пензлики; підставка для пензликів; гуашеві фарби; серветки; склянки з водою.

Послідовність виконання роботи

Вихователь з дітьми розглядають осінні квіти або їх зображення, потім розглядають малюнок зі стилізованим зображенням квітів, виконаним у техніці малювання долонькою. Обговорюють, якого кольору квіти, яка форма їх пелюсток (може бути видовженої форми, схожої на палець). Вихователь пропонує кожній дитині самостійно створити свою композицію, використавши техніку малювання долонькою — розмалювавши свою долоньку фарбою та ставлячи відбитки на аркушах паперу. Після цього можна домалювати стебло та листя кожній квітці.

Заняття 5

Тема. Осінні дарунки (натюрморт)

Мета: ознайомити дітей із жанром живопису — натюрмортом у творах української художниці К. Білокур; ввести в активний словник поняття «натюрморт»; формувати вміння самостійно створювати об'ємні композиції (натюрморти); вчити зображувати різні за формою фрукти (кулясті, овальні, конусоподібні), передавати їхні характерні ознаки; удосконалювати образотворчу техніку у предметному малюванні (самостійно обирати спосіб малювання); розвивати композиційні вміння — розміщувати кілька об'єктів, складаючи гармонійну композицію (великі — у центрі або на передньому плані, маленькі — зверху чи збоку); розвивати дрібну моторику рук, логічне мислення, творчу уяву, пам'ять, мовлення; закріплювати вміння відгадувати загадки; учти висловлювати свої враження в толерантній, доброзичливій манері; виховувати в дітей повагу до праці інших людей, бажання доводити розпочату роботу до успішного завершення.

Матеріал: репродукції картин К. Білокур «Осінні натюрморти»; кошик із фруктами (або муляжами); таця та серветка для натюрморту; фарби; пензлики; підставки для пензликів; стаканчики з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям із фруктів та ягід створити красивий натюрморт.

Спочатку з'ясовують, що таке натюрморт (це композиція, складена з квітів, листя, овочів, фруктів і різних предметів посуду). Діти разом з вихователем розглядають твори української художниці Катерини Білокур «Осінні натюрморти». (На картинах зображені квіти, фрукти, хліб, український посуд, колоски, листочки.) Видатна українська художниця на більшості своїх картин зображувала квіти, незважаючи на велику складність їх малювання. Вихователь звертає увагу на кольори, виразність передавання пелюсток квіточок — вони ніби живі істоти. Є в її творах зображення калини, дарів з ланів і садів. Вихователь разом з дітьми створює натюрморт із фруктів на столі. Пропонує намалювати натюрморт. Звертає увагу дітей на розміщення зображуваних предметів на аркуші.

Заняття 6

Тема. Свійські тварини

Мета: закріплювати знання про свійських тварин та їхніх дитинчат, про їхню будову, зовнішні ознаки; розвивати вміння аналізувати особливості будови тварини, співвідносити частини за розміром і пропорцією; розвивати дрібну моторику, окомір, синхронізувати роботу обох рук; спонукати критично аналізувати свою роботу та роботи інших; виховувати самостійність, працьовитість, бажання доводити розпочату справу до кінця.

Матеріал: сюжетна картина «Свійські тварини» або предметні зображення тварин; прості олівці, гуашеві фарби.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення тварин. Вихователь звертає увагу дітей на те, що зображення цих тварин схожі між собою, тому що мають великий овальний тулуб і невелику овальну голову, а відрізняються іншими частинами тіла — хвостами, ніжками, ріжками, розміщенням голови та тулуба відносно одне до одного. Вихователь демонструє комбінації розміщення тулуба і голови. Якщо голова розташована біля тулуба збоку, то це може бути зображення вівці, свинки, барана, кішки, собаки, тому що в цих тварин не довга шия. Якщо голову трішки підняти над тулубом збоку, зображуючи довшу витягнуту шию, то можна зобразити коня, віслюка, корову та їхніх дитинчат. Якщо голову опустити нижче тулуба, то можна зобразити тварину, яка п'є воду. Вихователь пропонує дітям поміркувати, яку тварину вони хочуть намалювати і що саме вона робитиме. Нагадає про те, що спочат-

ку слід намалювати тварину простим олівцем, а потім розфарбувати гуашевими фарбами. Звертає увагу на розміщення малюнка в центрі аркуша.

Заняття 7

Тема. Казковий птах

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із творами відомих майстрів пензлика Г. Собачко та М. Приймаченко, із незвичайними, казковими образами в образотворчому мистецтві; сприяти зацікавленості декоративним малюванням; закріплювати вміння малювати тварин і птахів; розвивати дрібну моторику, творчу уяву та здібності; формувати естетичний смак; спонукати до фантазування, проявів творчості; виховувати інтерес до творчої діяльності, бажання створювати власні казкові художні образи.

Матеріал: репродукції картин художниць М. Приймаченко та Г. Собачко; прості олівці; фарби акварельні та гуашеві; м'які пензлики; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають репродукції картин українських народних художниць Марії Приймаченко та Ганни Собачко («Бичок-третячок», «Зелений слон», «Синій бик», «Лісова птиця», «Чарівний птах», «Фантастична риба»). Більшість сюжетів картин — казкові, фантастичні тварини, птахи та квіти. Ці картини світлі й веселі, милують очі яскравістю та різнобарвністю, а головне — казковим змістом.

Потім вихователь демонструє зображення жар-птиці. Обговорює з дітьми будову тіла птаха (голова, тулуб, шия, лапи, хвіст, дзьоб, крила). Тулуб і голова — це овали різного розміру. Хвіст великий, з яскравим пір'ям, на голові — чубчик.

Діти зображують птаха олівцем, а потім розфарбовують жовтою фарбою. Прикрашають різнокольоровими цятками за допомогою ватяних паличок.

Заняття 8

Тема. Трактор

Мета: продовжити формувати уявлення дітей про місто та село; збагачувати уявлення про працю дорослих у сільському господарстві; вчити малювати трактор, використавши всю поверхню аркуша; формувати здатність зорозово оцінювати багатоскладовий об'єкт, порівнюючи малюнок з іграшкою; закріплювати вміння малювати восковими олівцями (або гуашевими фарбами за вибором вихователя), самостійно створюючи малюнок; розвивати дрібну моторику, творчу уяву, мислення, пам'ять; виховувати цікавість та повагу до працівників сільського господарства.

Матеріал: простий олівець; воскові олівці або гуашеві фарби; пензлики; склянки з водою; серветки; іграшка — трактор.

Послідовність виконання роботи

Вихователь проводить бесіду з дітьми про різні види транспорту. Потім діти обстежують іграшковий транспорт, називають його складові, форму, місце розташування. Вихователь уточнює уявлення дітей про роботу трактора, розповідає про те, як трактор використовують у сільському господарстві та в місті. Підкреслює важливу роль роботи трактора на селі (трактором з плугом орють землю, трактором із сівалками сіють зерно на ланах, трактором із косаркою косять траву на корм тваринам, трактором із пристроєм — лопатою розчищають сніг на дорогах узимку, трактором із ковшем риють канави для труб тощо). Вихователь пропонує намалювати трактор для ляльок.

Нагадує про те, що спочатку слід намалювати трактор простим олівцем, а потім — розфарбувати восковими олівцями або гуашевими фарбами.

Діти обирають, олівцями або фарбою якого кольору зображуватимуть різні деталі трактора (кабіну, колеса, вікно). Спочатку діти зображують великий прямокутник, а вгорі

справа — менший для зображення кабіни. На кабіні — ще менший прямокутник блакитного кольору — вікно. Останніми зображують колеса — велике заднє і менше переднє.

Заняття 9

Тема. Звідки хліб прийшов?

Мета: розширювати знання дітей про працю дорослих; дати знання про те, що хліб — це результат великої праці багатьох людей; формувати уявлення про хліб, про різноманітність хлібних виробів; учить визначати та конкретизувати зміст композиції на основі наявних у дітей уявлень про задану тему; закріплювати навички зображення фарбою та пензликом різними прийомами (проведення ліній, відбитки вологим і сухим ворсом); виховувати дбайливе та шанобливе ставлення до хліба та праці хлібороба.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлики; склянки з водою; серветки; хлібобулочні вироби.

Послідовність виконання роботи

Вихователь демонструє ілюстрації із зображенням різних етапів вирощування зерна та виготовлення хліба, проводить відповідну бесіду.

Пропонує намалювати різні етапи шляху хліба, що найбільше вразили та запам'яталися дітям. Спочатку діти малюють пшеничні колоски. Для цього проводять вертикальні лінії. Залишають відбитки ворсу пензлика з жовтою фарбою. Зверху тонким пензликом зображують тонкі лінії. Другий малюнок — зображення борошна. Гуашевою фарбою білого кольору зображують півколо — насипане борошно. Навколо жорстким ворсом пензлика залишають відбитки білої фарби. На останньому малюнку діти зображують паляницю жовтою та коричневою гуашевою фарбою.

Заняття 10

Тема. Осінні дерева

Мета: закріплювати знання дітей про осінні зміни у природі; формувати вміння малювати нетрадиційними техніками; розвивати вміння правильно добирати фарби теплих тонів для виконання роботи; учить малювати дерева, використовуючи всю площину аркуша; вправляти в малюванні товстих і тонких ліній (вертикальних, горизонтальних); розвивати відчуття кольору, форми, ритму, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наче мислення; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати естетичне сприйняття рідної природи, дбайливе ставлення до дерев.

Матеріал: малюнок із зображенням осіннього лісу; гуашеві фарби; пензлики; серветки; стаканчики з водою, жмаканий папір.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення осінніх дерев. З'ясовують, фарби яких кольорів знадобляться для зображення осіннього листя та стовбура дерев. Спочатку зображують стовбури пензликом. Для цього наносять фарбу прямими та похилими лініями згори вниз. Вихователь звертає увагу дітей на те, що тонші гілки слід зображувати кінчиком пензлика, а для зображення товстих гілок потрібно проводити лінію всім ворсом пензлика. Для зображення стовбура доведеться провести лінії кілька разів. Листя зображують жмаканим папером (маленькими шматочками), який занурюють у фарбу та залишають відбитки на папері.

Заняття 11

Тема. Петриківський розпис

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із видом народного декоративно-прикладного мистецтва — петриківським розписом, зокрема роботами майстрині Марфи

Тимченко; вчити помічати художні елементи, що визначають специфіку «казкової Петриківки» — предмети, матеріал, техніка, колорит, візерунок; формувати навички зображення візерунків із рослинних елементів (травичка, ягоди, квіти, цибулька) за мотивами петриківського розпису; вправляти в технічних уміннях під час виконання основних мазків у різні способи (кінчиком та всім пензликом, пальцем); залучати до споконвічних традицій українського мистецтва; розвивати мислення, креативність, допитливість; виховувати охайність, любов до рідного краю, почуття гордості за українських майстрів.

Матеріал: репродукції картин Марфи Тимченко; вироби петриківського декоративно-прикладного мистецтва; українська піч; вишиті рушники; мольберт; фарби; палітри; пензлики; вода; вологі серветки; зразок.

Послідовність виконання роботи

Вихователь розповідає дітям про вид декоративно-прикладного мистецтва — петриківський розпис. Пояснює терміни «декоративний», «петриківський». Разом з дітьми розглядають вироби з петриківським розписом та визначають його характерні ознаки, елементи (переважно рослинні, квіткові орнаменти («цибулька», «кучерявка», жоржини, айстри, троянда) і лугові (ромени, волошки) квіти та ягоди калини, полуниці та винограду. Також характерне зображення листочків («папоротник»), бутонів і перистих листочків).

Діти називають кольори фарби, підготовленої для малювання. Вихователь розповідає дітям про те, що в розписі кожна фарба має своє значення: зелена — весна, добрий настрій; жовта — сонце, осінь, урожай; синя — небо, вода; коричнева — дерево; біла — чистота; чорна — земля; червона — вогонь, рідна домівка, кохання. Вихователь пропонує зобразити гіно червоної калини як символ дівочої краси, відданості. Спочатку за допомогою пензлика діти малюють гілочку. Потім зображують ягоди — вказівний палець занурюють у червону фарбу і притискають його кінчик до паперу. Починають малювати листя. Зеленою та жовтою фарбою проводять лінії, потім прикладають пензлик з обох боків лінії, залишаючи відбитки ворсу.

Заняття 12

Тема. Кактус

Мета: створити умови для вільного експериментування з різними матеріалами та інструментами (художніми і побутовими); демонструвати нові способи отримання абстрактних зображень (ляпок); заохочувати до самостійного образотворення, пошукової та дослідницької діяльності; розвивати творчу уяву, акуратність під час роботи; виховувати інтерес до творчої діяльності, бажання створювати власні художні образи.

Матеріал: фарби гуашеві (розведені водою більше, ніж зазвичай); м'які пензлики; склянки з водою; трубочки для коктейлю; губки; зрізи овочів (картопля, буряк); серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь демонструє дітям, як можна отримати чи поставити пляму в кілька способів. Звертає увагу дітей на те, що можна нанести на аркуш паперу крапельку кольорової рідини та роздмухати її з трубочки в різні боки.

Діти з вихователем розглядають зображення кактуса, виконане способом нанесення ляпки зеленої фарби та роздмухуванням її в різні боки. Можна спочатку зобразити кактус пензликом зеленою фарбою. По контуру ставлять маленькі ляпки та роздмухують їх, щоб утворилися колючки.

Заняття 13

Тема. Зима

Мета: сприяти зацікавленості дітей сезонними змінами у природі; учити передавати в малюнках картини зимового пейзажу; ознайомлювати з кольорами зими (гамою

холодних кольорів); закріплювати вміння малювати лінії різної товщини; розвивати образне сприймання, увагу, творчу уяву, творчі здібності, спостережливість; формувати естетичний смак; виховувати дбайливе ставлення та зацікавленість творами образотворчого мистецтва, охайність під час роботи з фарбами.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлики; підставки для пензликів; склянки з водою; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зимовий пейзаж, обговорюють, які кольори використані для його зображення. Пояснюють термін «холодні кольори».

Гуашевою фарбою білого кольору діти проводять лінію горизонту та зафарбовують нижню частину аркуша — зображують сніг на землі. На небі малюють хмаринки. На землі зображують дерева та кущі фарбою сірого кольору.

Заняття 14

Тема. Сніжинки

Мета: закріплювати вміння дітей користуватися шаблоном, створювати симетричне зображення, з'єднуючи кути багатокутника; розташовувати візерунок по всій площі зображення; вправляти в декоративному малюванні за варіативними зразками; розширювати вміння малювати пензликом лінії різної товщини; закріплювати вміння тримати пензлик похило і вертикально, знаходити середину форми; розвивати уяву, увагу, мислення, пам'ять, мовлення, дрібну моторику рук; формувати естетичне сприйняття навколишнього світу; заохочувати до проявів творчості; активізувати словник за темою; виховувати самостійність, інтерес до навколишньої природи, бажання фантазувати.

Матеріал: гуаш білого кольору; пензлики; серветки; стаканчики з водою; підставки для пензликів; шаблони.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути зразки сніжинок, уточнює будову візерунка, визначає, що спільного у сніжинок і чим різняться вони між собою. Звертає увагу дітей на те, що основу (промінчики) потрібно малювати у всіх сніжинок однаково, а потім прикрасити за бажанням. Для зображення сніжинки діти використовують шаблон — шестикутник. Шаблон прикладають до аркуша, обводять простим олівцем. Далі треба поставити посередині шестикутника, що утворився, білу крапку і провести в куточки шість білих променів — вгору, вниз, два праворуч і два ліворуч. Потім діти зображують чарівне мереживо — самостійно використовують кола, мазки, крапки, короткі відрізки тонких ліній. Вихователь уточнює прийоми малювання тонких ліній кінчиком пензлика.

Заняття 15

Тема. Дикі тварини

Мета: поглиблювати знання дітей про умови та пристосування диких тварин у зимовий час; ознайомлювати з анімалістичним жанром; учти малювати тварин; закріплювати вміння передавати будову та пропорції частин тіла тварин; активізувати словниковий запас слів назвами частин тіла тварин; розвивати естетичне сприйняття світу, увагу, творчу уяву, творчі здібності; формувати естетичний смак; виховувати дбайливе ставлення до тварин, любов до літературних творів і творів образотворчого мистецтва, охайність під час роботи з фарбами.

Матеріал: прості олівці, гуашеві фарби; гумки; м'які іграшки диких тварин або предметні картинки з їх зображенням.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення тварин узимку. Детально розглядають зображення лисиці. Аналізують будову її тіла.

Вихователь демонструє дітям послідовність виконання зображення на дошці (мольберті). Діти спочатку зображують лисицю простими олівцями. Тулуб та голову зображують у вигляді двох овалів. Вихователь звертає увагу дітей на те, що голова розміщується трохи вище тулуба та збоку. Потім голова і тулуб з'єднуються двома лініями — утворюється шия. На голові діти домальовують очі, ніс, вуха. Потім домальовують лапи та хвіст. Після цього розфарбовують малюнок.

Заняття 16**Тема. Морозяні візерунки**

Мета: учити дітей малювати морозяні візерунки в стилі мереживоплетіння; створити умови для експериментування з фарбами для отримання різних відтінків блакитного кольору; розширювати й урізноманітнити образний ряд — створити ситуацію для вільного, творчого застосування різних декоративних елементів (крапка, коло, листок, пелюстка, трілисник, завиток, пряма лінія); удосконалювати техніку малювання кінцем пензлика; розвивати відчуття кольору, форми, ритму, композиції; закріплювати знання про зміни в природі, що відбуваються з настанням зими; розвивати спостережливість, творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; сприяти формуванню емоційно-естетичного ставлення до навколишнього світу через опанування художньо-культурних цінностей; виховувати самостійність, охайність, інтерес до явищ рідної природи.

Матеріал: ілюстрація «Зима»; гуаш білого та синього кольору; палітра; тонкі пензлики; стаканчики з водою; серветки; зразки мереживних виробів, композицій «Морозяні візерунки».

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути мереживні вироби, порівняти морозяні візерунки з химерним переплетінням ниток у мереживах, розглянути варіативні композиції «Морозяні візерунки», порівняти, описати їх. Після розгляду обговорюють, як можна намалювати такі казкові візерунки, який колір фарби використаний у візерунках, як можна отримати такі відтінки блакитного кольору. Діти називають основні елементи візерунка. Вихователь показує, як намалювати елементи візерунка — крапку, коло, листок, пелюстку, трілисник, завиток, пряму лінію. Звертає увагу дітей на те, що малювати слід кінчиком ворсу пензлика, пензлик вести за ворсом; роз'яснює, що візерунки слід малювати по всій площині аркуша.

Діти зображують візерунки, самостійно добираючи елементи.

Заняття 17**Тема. Вітальна листівка**

Мета: ознайомити дітей із традиційними святковими атрибутами — вітальними листівками; збагачувати знання про навколишній світ природи — узимку всі дерева без листя, зелені лише ялини і сосни; учити передавати в малюнках враження від побаченого — новорічна ялинка, новорічні прикраси для ялинки; закріплювати навички зображення традиційними та нетрадиційними техніками; закріплювати назви кольорів, форм; розвивати дрібну моторику, творчу ініціативу, пізнавальну активність, бажання поєднувати процес малювання з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять із малювання, бажання малювати; викликати радісні святкові почуття.

Матеріал: гілочки ялинки (сосни) із шишками та новорічними іграшками різної форми (круглі, довгасті); гуашеві фарби.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути гілочки ялинки (сосни) з різними прикрасами. Обговорюють, якої форми на гілках шишки, прикраси, якого вони кольору. Спочатку діти зображують гілку сосни. Хвою зображують традиційним способом — роблячи пензликом мазки в один, а потім в інший бік, або нетрадиційним способом — зубною щіткою. Коли зображення гілки висохне, діти зображують шишки (овали коричневого кольору) та прикраси різної форми (круглі, овальні тощо).

Заняття 18

Тема. Зимові розваги

Мета: формувати знання та уявлення дітей про зимові явища в природі, про зимові забави; учити створювати сюжет та передавати його зміст графічними засобами; закріплювати вміння малювати фігуру людини, передавати форму, пропорції, розташування частин, прості рухи рук та ніг (руки підняті, зігнуті, тулуб нахилений); розвивати вміння розташовувати в центрі аркуша головний предмет зображення та доповнювати його дрібними деталями для передавання особливостей сюжету малюнка; вправляти в малюванні олівцем та гуашевими фарбами; виховувати бажання приносити собі та іншим радість своїми творчими роботами.

Матеріал: сюжетні та предметні картинки із зображенням зимових розваг і предметів для ігор; альбомний аркуш; прості олівці; акварельні фарби; пензлики; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь пропонує дітям намалювати зимові розваги. Діти обмірковують завдання, вибирають матеріали і починають створювати сюжетні картини. Вихователь індивідуально допомагає порадами, запитаннями, поясненнями. Під час малювання перевіряє, чи правильно діти тримають олівці, пензлики, чи правильно використовують акварельні фарби; закріплює знання кольорів, форми. За потреби допомагає дітям, підтримує їхні творчі прояви, заохочує до малювання, створює емоційне піднесення від процесу малювання, спонукає до мовленнєвого спілкування.

Заняття 19

Тема. Моє місто

Мета: поглиблювати знання та уявлення дітей про рідне місто, його архітектуру, зони відпочинку; закріплювати вміння розташовувати в центрі аркуша головний предмет зображення та доповнювати його дрібними деталями для передавання особливостей сюжету малюнка; удосконалювати технічні вміння — малювати пензликом широкі лінії усім ворсом, тонкі лінії — кінчиком; вправляти в малюванні олівцем та гуашевими фарбами; виховувати любов до рідного міста, бажання приносити собі та іншим радість своїми творчими роботами.

Матеріал: сюжетні картинки із зображенням різних краєвидів міста, фото рідного міста, прості олівці; гуашеві фарби; пензлики; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають малюнки із зображенням різних архітектурних споруд міста, фото рідного міста, обговорюють їх. На фоні дерев зображують архітектурну споруду для фонтану та струмій води. Зображуючи архітектурну споруду,

використовують пензлики різної товщини. Використовують білу та чорну фарби. Для отримання сірої фарби змішують їх.

Заняття 20

Тема. Святкова скатертину

Мета: формувати уявлення дітей про поняття «орнамент»; вправляти в умінні розташовувати елементи декоративних елементів на готовій формі (прямокутнику), орієнтуватися на аркуші паперу; учити малювати «колосок» та восьмипелюсткову квітку мазками у спосіб прикладання пензлика ворсом догори, закріплювати вміння малювати хвилясту лінію; розвивати відчуття кольору, форми, ритму; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, наочне мислення; ознайомити з професією художника по тканинах; сприяти розвитку самостійності, охайності; збагачувати індивідуальний художньо-естетичний досвід кожної дитини; виховувати естетичне сприйняття, цікавість до народної творчості, чуйність, повагу до праці художників.

Матеріал: зразки малюнків скатертин з українським орнаментом; гуашеві фарби; пензлики; стаканчики з водою; серветки; ватяні палички.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають зразки скатертин, пригадують, до якої геометричної фігури вони подібні. Вихователь розповідає про елементи візерунка, їх розташування. Звертає увагу дітей на те, що орнамент можна зобразити в центрі та по краях. Демонструє, як намалювати квітку з восьми пелюсток у спосіб прикладання пензлика ворсом догори. Справа та зліва від квітки можна намалювати колоски способом прикладання ворсу пензлика. Краї скатертини прикрашають хвилястою лінією та крапочками, які зображують за допомогою ватяних паличок.

Заняття 21

Тема. Подорож автобусом

Мета: збагачувати досвід дітей знаннями про сімейні традиції, способи відпочинку в сім'ї — подорожі-поїздки; учити малювати предмети, що складаються з різних частин квадратної, прямокутної та круглої форми; формувати вміння малювати олівцем геометричні форми — квадрати, прямокутники, круги — та зафарбовувати ці площини фарбою, не виходячи за контур зображення; закріплювати знання кольорів; розвивати творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності, зосередженості; виховувати інтерес до образотворчої діяльності, бажання малювати.

Матеріал: картинки із зображенням різних видів транспорту, прості олівці, гуашеві фарби.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають різні види транспорту для подорожі, порівнюють його будову. Розглядають зразок, на якому зображений автобус. Визначають, які геометричні фігури використані для його зображення, які кольори. На верхній частині дороги діти малюють простим олівцем горизонтально розміщений великий прямокутник. Спереду внизу домальовують малий прямокутник, розміщений вертикально. Потім зображують вікна та колеса. Гуашевими фарбами діти розфарбовують автобус і домальовують дрібні деталі — смужки, фари.

Заняття 22

Тема. Смачні вареники

Мета: розширювати уявлення дітей про народні звичаї та традиції, українські народні страви; закріплювати вміння зображувати гуашевими фарбами овали, хвилясті

лінії, прикрашати зображення; розвивати дрібну моторику кистей рук, уяву, естетичний смак; виховувати інтерес до народних традицій.

Матеріал: ілюстрації із зображенням українських національних страв, гуашеві фарби, пензлики, склянки з водою, підставки для пензликів, серветки, ватяні палички.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням українських національних страв. На зображенні керамічної миски діти білою гуашевою фарбою зображують білі овали — вареники, по верхньому краю овалів зображують хвилясті лінії — «гребінці» вареників. Миску діти прикрашають зображенням цяточок червоного кольору, які можна зобразити пальчиками або за допомогою ватяних паличок. Можна ускладнити завдання — додати хвилясту лінію навколо цяточок або зобразити листочки відбитками ворсу пензлика.

Заняття 23

Тема. Зоряне небо

Мета: удосконалювати вміння дітей малювати акварельними фарбами, вчити добирати потрібні фарби для передавання кольору нічного неба, стану погоди, настрою; розвивати дрібну моторику кистей рук, уяву, пам'ять, фантазію; викликати бажання експериментувати з фарбами; виховувати любов до природи, інтерес до образотворчої діяльності.

Матеріал: зображення неба, космічного простору; акварельні фарби та гуаш жовтого кольору; пензлики, склянки з водою, підставки для пензликів, серветки, ватяні палички.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення нічного неба, космічного простору. Обговорюють, які кольори використані для його зображення, якого розміру зорі на небі. Акварельними фарбами різних темних кольорів (чорного, фіолетового, синього) діти зображують плямами нічне небо. Плями можуть накладатися по краях одна на одну, утворюючи різні відтінки кольорів. Коли фарба підсохне, жовтою фарбою та пензликом діти зображують місяць, пальчиками та ватяними паличками ставлять відбитки різного діаметра — зорі.

Заняття 24

Тема. Фантастичні квіти

Мета: викликати в дітей цікавість до професії художників театру — оформлення костюмів, декорацій; ознайомити з новою технікою малювання (свічкою та акварельними фарбами) фантастичних квітів за мотивами екзотичних рослин; показати засоби видозміни і декорування пелюсток з метою створення оригінальних образів квітів; спонукати до експериментування з фарбами; розвивати увагу, творчу уяву, творчі здібності, вміння помічати красу у довкіллі та бажання переносити отримані уявлення в художню діяльність; формувати естетичний смак; виховувати охайність під час роботи з фарбами.

Матеріал: свічки; акварельні фарби; пензлики для фарби; склянки з водою; серветки; клейонки.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації до казок, зображення різних квітів, у тому числі екзотичних, казкових. Обговорюють їхню форму, колір.

Вихователь ознайомлює дітей із технікою малювання свічкою та акварельними

фарбами. Спочатку діти малюють на аркуші свічкою чарівну квітку. Потім розмальовують аркуш різнокольоровими плямами акварельними фарбами.

Заняття 25

Тема. Портрет мами

Мета: збагачувати враження дітей від образотворчої діяльності; ознайомити з видом і жанром образотворчого мистецтва — портретом; формувати вміння малювати жіночий портрет, намагаючись передати особливості зовнішнього вигляду, характер і настрої людини; розвивати вміння малювати ескіз олівцем і наносити фарбу; активізувати творчу ініціативу дітей; закріплювати назви кольорів фарб, уміння користуватися обладнанням для малювання фарбами; спонукати до творчих проявів у малюванні обличчя, підтримувати творчу ініціативу; виховувати охайність під час виконання роботи, любов до близьких людей, емоційний відгук на свою роботу.

Матеріал: зразок малюнка жіночого обличчя; гуашеві фарби; прості олівці; пензлики; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки.

Послідовність виконання роботи

Вихователь нагадує дітям, що портрет — це зображення обличчя людини на весь аркуш паперу. Аркуш паперу слід покласти вертикально, адже обличчя має овальну форму, витягнуту вгору і вниз, зачіска — вгорі аркуша; шия, одяг — унизу. Спочатку діти намалюють олівцем ескіз обличчя, зачіску, розмітку рис обличчя — очі, губи, ніс, а потім — деталі одягу. На палітрі експериментують з фарбами в пошуках тілесного кольору для зображення шкіри людини.

Заняття 26

Тема. Підсніжники

Мета: розширювати уявлення дітей про зміни в природі навесні; продовжувати ознайомлювати з нетрадиційними техніками малювання (зображення фарбою з мильними бульбашками); розвивати увагу, творчу уяву, творчі здібності; формувати естетичний смак; удосконалювати навички орієнтування на аркуші паперу; розвивати дрібну моторику кистей рук; виховувати любов до природи.

Матеріал: акварельні та гуашеві фарби; пензлики; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки; рідке мило; трубочки для коктейлю.

Послідовність виконання роботи

Проталини діти зображують підфарбованою водою з мильними бульбашками. Для цього у склянці з водою діти розводять чорну акварельну фарбу, додають рідкого мила та спінюють за допомогою трубочки для коктейлю. Кольорову піну, яка утворилася, накривають аркушем, завдяки чому переносять на папір. Якщо плями бліді, можна додати на них фарбу. Пензликом гуашевими фарбами малюють заокруглену лінію знизу вгору — стебло; домальовують листя кожній квітці, зображуючи похилі лінії в обидва боки, заокруглюють та зафарбовують їх.

Заняття 27

Тема. Декоративний посуд

Мета: продовжити ознайомлювати дітей із народним мистецтвом і творами художніх ремесел — керамікою та її розписом українськими майстрами Опішні, Косово; формувати вміння розрізняти керамічні вироби майстрів за характерними орнаментами, добиранням та використанням кольорів у декоруванні фону та орнаменті виробів; навчати дітей створювати декоративну композицію за мотивами розписування української Опішнянської та Косівської кераміки за зразками та уявою, добираючи кольори

та характерні елементи візерунка певних майстрів-художників; закріплювати знання назв українського посуду, уміння красиво розміщувати візерунок на формі, добирати потрібні кольори та їх відтінки; розвивати пам'ять, мислення, увагу, творчі здібності; виховувати самостійність, охайність, естетичний смак, любов до народно-прикладного мистецтва, гордість за майстрів рідної країни.

Матеріал: виставка зразків українського посуду майстрів Косово, Опішні; пензлики; підставки для пензликів; гуашеві фарби; серветки; простий олівець.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зразки орнаменту, елементи візерунків, колір елементів візерунків на посуді майстрів-художників. Обирають для себе той, що подобається найбільше. Спочатку придумують орнамент, яким прикрашатимуть глечик. Розписують посуд, добираючи візерунки майстрів і кольори, що сподобалися дітям.

Заняття 28

Тема. Вишиванка

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей з українським національним костюмом, декоруванням української сорочки; зацікавити виробами декоративно-прикладного мистецтва взагалі та мистецтва вишивки зокрема; навчати працювати в техніці відбитка картопляними штампами; розвивати дрібну моторику руки, увагу, творчу уяву, творчі здібності; формувати естетичний смак; виховувати шанобливе ставлення до виробів українського національного декоративно-прикладного мистецтва, бажання вчитися вишивати.

Матеріал: гуашеві фарби; пензлики для фарби; склянки з водою; серветки; клейонки; картопляні штампи; ватяні палички.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають українську вишиванку або її зображення. Обговорюють, які кольори використовують в орнаменті, які частини сорочки прикрашають вишивкою. Розглядають матеріали, якими малюватимуть — картопляні штампи та фарбу. Діти вмочують штампи в гуашеву фарбу червоного кольору і залишають їх відбитки на зображеннях сорочки, створюючи орнамент. Крапки діти ставлять чорною фарбою ватяною паличкою або кінчиком пензлика.

Заняття 29

Тема. Весняне небо

Мета: створити умови для відображення на малюнку весняних вражень; заохочувати дітей до експериментування з акварельними фарбами і різними художніми матеріалами; удосконалювати навички зображувати небо у спосіб колірної розтяжки «по вологому» — прийом розмивання кольорів по вологому паперу; учити передавати картину природи, характерні ознаки весни в малюнках; розвивати почуття композиції, естетичне сприйняття, почуття кольору, увагу, пам'ять, образне мислення, мовлення, творчу уяву, емоційну сферу, велику та дрібну моторику; виховувати цікавість до світу природи, бажання передавати її красу в малюнках.

Матеріал: акварельні фарби; біла гуашева фарба; репродукції картин на тему «Весна».

Послідовність виконання роботи

Вихователь демонструє дітям прийом розмивання — змочує аркуш паперу чистою водою за допомогою ватного тампону чи губки і дуже швидко (поки аркуш не висох) проводить лінію вгорі аркуша зліва направо (там, де має бути небо) того кольору, яким хоче зобразити небо — вранішнє, денне або вечірнє.

Починає малювати зверху і постійно змочує тампон чи губку чистою водою, щоб на аркуші утворилася колірну розтяжка — від насиченого (блакитного, рожевого, синього) кольору вгорі до світло-білого внизу. Потім проводить лінію іншою фарбою і знову робить колірну розтяжку. Зобразивши небо, діти розфарбовують дерева.

Заняття 30

Тема. Подорож у космос

Мета: уточнити знання дітей про космос, про Сонце як зорю, про Землю як планету, на якій живуть люди; закріплювати знання про комету як космічний об'єкт; продовжувати вчити милуватися красою зоряного неба; упізнавати космічні об'єкти (Сонце, комету, зорю); закріплювати вміння диференціювати кольори (жовтий, синій, жовто-гарячий, золотий); активізувати у словнику дітей слова — назви космічних об'єктів (планета Земля, Сонце, космос, зорі, ракета, комета); вправляти в малюванні пензликом і пальчиком; закріплювати вміння зображувати предмети, утворюючи їх із різних геометричних фігур; розвивати творчі й пізнавальні здібності, креативність, уяву; розвивати велику та дрібну моторику; виховувати інтерес до навколишнього світу.

Матеріал: гуашеві фарби; поролон; ватяні палички; серветки, пензлики, підставки для пензликів, склянки з водою.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення космічного простору — Сонця, планет Сонячної системи, комети, космічних кораблів. На фоні космічного простору діти зображують на першому плані зліва літальний апарат. Для цього зображують овал, потім круг, який накладається на овал, зображують ілюмінатори, залишаючи відбитки фарби пальчиками. Праворуч зображують комету. Спочатку малюють коло, потім домальовують хвіст комети кількома мазками, потім залишають відбитки пензликом із жорстким ворсом. Угорі зліва малюють Землю, а справа внизу — фрагмент Сонця. Дрібні зорі зображують у вигляді крапок, залишаючи відбитки ватяними паличками.

Заняття 31

Тема. Кульбаба

Мета: закріплювати знання дітей про садові та дикорослі квіти; продовжувати вчити створювати завершену композицію за допомогою пензлика; збагачувати словник словами за темою; розвивати увагу, пам'ять, зв'язне мовлення, логічне мислення, творчу уяву, емоційну сферу, фонематичний слух, велику та дрібну моторику, фантазію; виховувати інтерес та любов до навколишньої природи.

Матеріал: ілюстрації із зображенням весняного лісу, квітів (пролісок, конвалія, кульбаба, мати-й-мачуха); гуашеві фарби; пензлики; картопляні штампи з відбитками пелюсток; листя.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають зображення весняних квітів, обговорюють, якої вони форми, кольору. Гуашевими фарбами діти зображують кульбабу. Квіти діти зображують, роблячи маленькі мазки тонким пензликом по колу. Перше коло діти роблять мазками жовтої фарби, друге коло — оранжевої. Причому мазки перекривають зображення першого кола. Серединку квітки діти зображують кінчиком тонкого пензлика. Після цього діти домальовують стебла та листя.

Заняття 32

Тема. Писанка

Мета: розширювати знання дітей про походження Великодніх обрядів і традицій;

учити малювати традиційні в писанкарстві елементи й орнаменти; дати можливість відчувати себе народними майстрами; удосконалювати техніку малювання пензликом; активізувати та збагачувати словник, ввести слова (розпис, орнамент, звичай, Великдень); розвивати пам'ять, мислення, увагу, уяву, мовлення, зоровий аналізатор, дрібну моторику рук, відчуття кольору, композиції; виховувати інтерес до народної творчості, української культури; прищеплювати охайність і працелюбність.

Матеріал: зразки яець-писанок; гуаш; пензлики; склянки з водою; серветки; палітра; зразки візерунків.

Послідовність виконання роботи

Діти з вихователем розглядають писанки, орнаменти, зображені на них, їх елементи. Потім вихователь демонструє зображення писанки із зображенням дерева роду. Пояснює, що воно складається, як правило, з трьох гілочок, оскільки в народній символіці позначає Всесвіт, який об'єднує в собі три світи — підземний, земний і небесний, так звані казкові «три царства». Це символ природи, що вічно оновлюється. Також символізує продовження роду: батька, матір і дитину. Діти зображують яйце, зафарбовують його. Дають просохнути. У цей час прикрашають кошик. Потім наносять символічний малюнок — дерево роду, використовуючи білу та червону фарбу.

Заняття 33

Тема. Квітучий сад

Мета: розвивати естетичне сприймання дітьми довкілля — квітучих фруктових дерев; учити образно відтворювати побачене в малюнку; продовжувати розвивати моторику рук; вправляти в зображенні дерева пензликом, а цвітіння дерева — ватяною паличкою; формувати вміння композиційно правильно розташовувати зображення на аркуші паперу; розвивати творчі здібності, фантазію; виховувати зосередженість, акуратність, бажання доводити розпочату справу до кінця; викликати естетичний смак, цікавість до малювання та бажання малювати.

Матеріал: ілюстрації із зображенням саду навесні, квітучих дерев; гуашева фарба; пензлики для малювання; ватяні палички; склянки з водою; підставки для пензликів; серветки.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають ілюстрацію із зображенням саду навесні, квітучих дерев; обговорюють із вихователем, які кольори використовують для зображення дерев, квітів. Діти зображують на аркушах стовбури дерев, розміщуючи їх у такий спосіб, щоб найбільше дерево було зображене на передньому плані, дерева меншого розміру — на задньому плані. Стовбур та гілки дерева зображують пензликом. Вихователь звертає увагу дітей на те, що тонші гілки слід зображувати кінчиком ворсу, а товщі гілки та стовбур — відбітком усього ворсу.

Квіти на деревах зображують білою та рожевою фарбою за допомогою ватяних паличок.

Заняття 34

Тема. Птахи

Мета: поглиблювати знання дітей про рідну природу у весняну пору року; збагачувати тематику дитячих робіт, пов'язуючи її із життям природи навесні; продовжувати вчити малювати птахів, передаючи особливості їхнього зовнішнього вигляду; вправляти в розташуванні зображення на аркуші; закріплювати технічні навички роботи олівцем і пензликом; розвивати естетичне сприйняття, звукову культуру мовлен

ня, увагу, пам'ять, зв'язне мовлення, образне мислення, творчу уяву, емоційну сферу, велику та дрібну моторику; виховувати любов та цікавість до птахів.

Матеріал: гуашеві фарби; склянки з водою; пензлики; підставки для пензликів; предметні зображення пташок рідної місцевості.

Послідовність виконання роботи

Перед тим як малювати, діти з вихователем пригадують особливості будови тіла птаха (голова, тулуб, лапи, хвіст, крила, дзьоб).

Діти зображують на гілці птаха. Спочатку малюють над гілкою овал чорною фарбою горизонтально, з невеликим нахилом — це тулуб. Потім зображують коло, яке частково накладається на овал. З іншого боку овалу домальовують хвіст прямими лініями. На животі зображують білу пляму, решту тулуба зафарбовують чорною фарбою. Домальовують дрібні деталі — дзьоб, очі, лапи.

Заняття 35

Тема. Метелики

Мета: учити дітей малювати метеликів у техніці «п'ямографія»; вправляти у створенні образу на основі п'ямографії; активізувати словник за темою «Комахи»; розвинути мовлення, увагу, пам'ять, образне мислення, творчу уяву, емоційну сферу, велику та дрібну моторику, фантазію; виховувати пізнавальну активність, любов до природи.

Матеріал: ілюстрації із зображенням комах (метеликів, бджіл); гуашеві фарби; пензлики.

Послідовність виконання роботи

Діти складають навпіл аркуш паперу. На одній половині малюють половину метелика з кольорових плям. Знову складають аркуш навпіл і притискають одну половину аркуша до другої. Обережно відкривають аркуш і розглядають зображення метелика. Метеликові можна домальовувати дрібні деталі — вусики, кінцівки, прикрасити за бажанням крильця.

Заняття 36

Тема. Рибка

Мета: формувати уявлення дітей про підводний світ (риб, водорості), закріплювати знання про частини тіла риб; закріплювати зображувальні навички, вміння зображувати хвилясті лінії; розвивати творчу уяву, фантазію, художньо-естетичний смак, пам'ять, увагу, дрібну моторику рук; активізувати словник словами (*зграйка, плавець, луска, зябра, хвіст*); виховувати любов до природи, дбайливе ставлення до всього живого, охайність і наполегливість у роботі.

Матеріал: акваріум із рибками; фарби; пензлики; підставки для пензликів та губок.

Послідовність виконання роботи

Діти розглядають риб в акваріумі або зображення риб. Посередині аркуша діти малюють овал, зафарбовують його, домальовують хвіст і плавник. Тоненьким пензликом домальовують луску, інші дрібні деталі. Патичком зображують око. Товстим пензликом зображують хвилясті лінії зверху вниз — водорості.